

'Nooit gehoord hoeveel tijd mij rest'

► **Op Smits' bucketlist stond één wens: eens vliegen. De Kankerliga heeft daarvoor gezorgd.**

@tim dirven

Sommige mensen zijn niet terminaal, maar weten toch dat ze binnenkort zullen sterven. Docu Tot in den draai toont zes palliatieve patiënten. Tinneke Smits is er één van. 'Je wordt zot als je te vaak met de toekomst bezig bent.'

TIM F. VAN DER MENSBRUGGHE

Tinneke Smits (35) werd in september 2014 opgenomen in het ziekenhuis van Duffel. Het was een maandag. Tinneke had een voorgevoel, elke dag vroeg ze of haar vermoeden klopte, maar het enige antwoord dat ze kreeg, was dat ze moest wachten op het resultaat van de onderzoeken. De vrijdag kwam de bevestiging. "Een zeldzame vorm van leverkanker. Ongeneeslijk. Ze konden niet veel doen, behalve een chemokuur geven om de kanker af te remmen", zegt Tinneke. "Toen al werd ik palliatief verklaard." Ze kreeg niet te horen dat ze terminaal was, want dat houdt in dat dokters zeggen dat er je maar drie maanden meer resten.

Doordat haar kanker zo zeldzaam was, werd ze doorverwezen naar het UZ Leuven voor chemotherapie. "Al twee jaar krijg ik om de week chemo om de ziekte zo veel mogelijk af te remmen. De kanker groeit nog, maar minder agressief dan wanneer ik geen chemo zou krijgen. Zolang mijn

lichaam de chemo kan verdragen, gaan ze ermee door", zegt de vrouw, aan wie je op het eerste gezicht niet ziet dat ze nu al twee jaar leeft met de wetenschap dat elke dag haar laatste kan zijn.

"Ik heb nog nooit gehoord hoeveel maanden ik nog heb. Ik probeer van dag tot dag te leven", zegt Tinneke in het Andromeda Hotel in Oostende. Samen met andere jonge mensen geniet ze hier van een weekje vakantie, georganiseerd door Kom op tegen Kanker.

Tinneke is een van de zes palliatieve patiënten die aan het woord komen in Tot in den draai, een documentaire van Filip Loobuyck. Overmorgen presenteert hij de afgewerkte film, vier mensen zijn ondertussen al gestorven. De mensen die hun verhaal voor de camera vertellen, zijn niet allemaal kankerpatiënten, maar allen beseften ze dat ze in de allerlaatste fase van hun leven zaten.

De eerste maanden na haar diagnose had Tinneke het erg moeilijk om zich op te laden. Ze geraakte niet meer uit haar bed, ondervond dat haar structuur begon weg te vallen. "Toen ben ik naar het palliatieve dagcentrum Coda in Gooreind beginnen te gaan", vertelt ze. Ze vond er warmte en steun.

Toch gaat ze er sinds een half jaar niet meer naartoe. "Daar zitten vooral oudere mensen, dat is een heel andere leefwereld als je zelf dertig bent", zegt ze. "Ik krijg vooral steun van familie en vrienden."

"In de palliatieve zorg gaat het er warm aan toe, maar de zorgverleners hebben vaak te weinig ruimte en knowhow om naar dieperliggende verhalen te luisteren", zegt Filip Loobuyck. "Op medisch-technisch vlak staan ze

ontzettend sterk, maar er zou meer aandacht mogen zijn voor de spiritueel-existensiële noden van palliatieve patiënten."

Tinneke twijfelde niet lang om mee te doen aan Loobuycks documentaire. "Mijn ziekte heb ik toch, dan kon ik er beter iets nuttigs mee doen. Zoals andere mensen inspireren en iets nalaten voor de familie. Ik ben bang om vergeten te worden, ik wil herinnerd worden zoals ik was. Misschien draagt die docu daaraan bij?"

Ze heeft haar begrafenis al geregeld. "De muziek, het kaartje, alles", zegt Tinneke met trots. "Ik beschouw die plechtigheid als mijn laatste afscheid."

Kleine dingen

Haar einde heeft ze desondanks nog niet aanvaard. "Neen, daarvoor leef ik te graag. Je beseft het wel, je voelt het aan je lichaam dat je achteruitgaat. Ik ben me nu nog veel bewuster van de kleine dingen, geniet van afspreken met vrienden, iets gaan eten. Je moet in het nú leven, je wordt zot als je te vaak met het verleden of de toekomst bezig bent", weet Tinneke. "Als ik opsta, begint er telkens weer een nieuwe dag. Iedere dag zeg ik goeiemorgen op Facebook. Maar als 't gedaan is, is 't gedaan."

Ze scharrelt in haar handtas en vraagt: "Stoort het als ik even een sigaret ga roken?" Het is een van de kleine dingen die niemand haar zou durven te ontzeggen.

Intense momenten van geluk waarop ze haar ziekte even compleet vergeet, maakt Tinneke niet meer mee. "De kanker is altijd op de één of andere manier aanwezig", zegt ze. "Elke dag voel ik pijn of heb ik last, er is geen ontsnappen aan. Reizen gaat niet

meer. Ook doordat ik nu 's avonds sondevoeding krijg."

Ze kijkt op haar horloge "We moeten de tijd in het oog houden. Meteen hebben we een luchtdoop, die zou ik graag meemaken", verontschuldigt ze zich. Zeker de laatste maanden houdt ze de klok nauwgezet in de gaten. Tijd is nu haar kostbaarste goed.

Tot in den draai van Filip Loobuyck is in diverse Vlaamse cinema's te zien. Info: totindendraai-documentaire.be